

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoCsp/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203174
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5722203174.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Topoľančíka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, XXX XX K., právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., IČO: 47 234 466, so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 792 752, právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubányho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 1.000,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15Csp/58/2022-155 zo dňa 22. februára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. potvrdzuje.

Výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie zostáva nedotknutý.

Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Martin dňa 16.09.2022 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.000,-Eur titulom primeraného finančného zadostučinenia spotrebiteľa podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). Poukázal na to, že žalobca dňa 31.10.2014 so žalovaným uzavrel dve zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500088333 a č. 8500088330 (základe každej z nich mu mali byť poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1.170,- eur), pričom ku každej z nich mu bola daná na podpis aj rozhodcovská zmluva. Žalovaný na základe rozhodcovských zmlúv inicioval proti žalobcovi rozhodcovské konania pred Slovenským arbitrážnym súdom, ktorý vydal rozhodcovské rozsudky sp. zn. 47/07/18 zo dňa 20.11.2018 a sp. zn. 46/07/18 zo dňa 20.11.2018. Na podklade žaloby žalobcu však boli obidva rozhodcovské rozsudky zrušené súdom, a to v konaniach vedených na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15Csp/21/2019 (zrušený rozhodcovský rozsudok sp. zn. 47/07/18 z dôvodu, že rozhodcovská zmluva bola vyhodnotená ako neprijateľná, a teda neplatná, zmluvná podmienka) a pod sp. zn. 18Csp/11/2019 (zrušený rozhodcovský rozsudok sp. zn. 46/07/18 pre nesprávne zistený skutkový stav, pretože rozhodcovský súd nevyhodnotil predmetný úver ako bezpoplatkový a bezúročný).

2. Okresný súd Martin ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 15Csp/58/2022-155 zo dňa 22.02.2022 žalobe sčasti vyhovel, keď uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z priznanej sumy primeraného finančného zadostučinenia.

2.1. V rámci odôvodnenia, s poukazom na § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj závery Najvyššieho súdu SR v rozsudku sp. zn. 6Cdo 127/2017 zo dňa 30.01.2019, uviedol, že jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa o osobitnými predpismi a žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma nevyžaduje. Konštatoval, že úspešným uplatnením porušenia práva na súde je nutné rozumieť právoplatné rozhodnutie súdu o priznaní nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, či zrušenie rozhodcovského rozsudku, ak vychádza z neprijateľnej rozhodcovskej doložky/zmluvy a podobne. Podľa názoru súdu táto podmienka bola splnená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 15Csp/21/2019-149 zo dňa 12.06.2019, ktorým súd zrušil rozhodcovský rozsudok sp. zn. 47/07/13 a tiež právoplatným rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 18Csp/11/2019-250 zo dňa 23.09.2020, ktorým súd zrušil rozhodcovský rozsudok sp. zn. 46/07/18 a to z dôvodov porušenia predpisov na ochranu spotrebiteľa. Vyvodil, že žalobca si v oboch prípadoch úspešne uplatnil porušenie svojich práv na súde a podanou žalobou si uplatňuje právo na primerané finančné zadosťučinenie zo strany žalovaného, ktorý sa voči spotrebiteľovi týchto porušení dopustil. Na základe uvedeného dospel k záveru, že v danom prípade bol potom splnený jediný predpoklad pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie, a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde.

2.2. Námietku premlčania vznesenú v priebehu konania žalovaným, ktorú odôvodnil tým, že od právoplatného skončenia vedeného na Okresnom súde Martin sp. zn. 15Csp/24/2019 (t.j. odo dňa 25.07.2019) uplynula trojročná premlčacia doba, pričom žaloba o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia bola podaná až dňa 16.09.2022, súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú, poukazujúc na ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len ako „zákona č. 62/2020 Z. z.“). Súd prvej inštancie poukázal na to, že uvedený právny predpis prerušil plynutie premlčacích dôb na obdobie odo dňa jeho účinnosti 27.03.2020 do 30.04.2020 (35 dní) a následne potom v čase odo dňa jeho novelizácie 19.01.2021 do 28.02.2021 (41 dní). Celkovo v stanovenom období ide o prerušenie plynutia premlčacích dôb na obdobie 76 dní, preto premlčacia doba v prejednávanej príhode s ohľadom na konanie vedené na Okresnom súde Martin sp. zn. 15Csp/21/2019 síce začala plynúť dňa 25.07.2019 (dňom právoplatnosti rozhodnutia), avšak zohľadňujúc prerušenie jej plynutia na 76 dní v období od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 by neuplynula skôr ako dňa 09.10.2022. Žaloba bola na súde podaná dňa 16.09.2019, teda bola podaná včas a nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je možné považovať v tejto časti za premlčaný. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na súdnu prax v otázke plynutia premlčania v súvislosti s preventívnymi opatreniami zavedenými na ochranu proti šíreniu ochorenia COVID-19, a to rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 20CoCsp/47/2021 zo dňa 17.03.2022, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sk/3/2021 zo dňa 04.05.2021, z ktorých nesporne vyplýva, že prerušenie premlčacích lehôt, ktoré bolo jedným z opatrení na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19, sa nevzťahuje len na lehoty, ktorých koniec pripadal do rozhodných období, ale na akékoľvek lehoty, ktoré v danom období uplynuli.

2.3. Pokiaľ ide o výšku priznaného finančného zadosťučinenia, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si uplatňoval sumu 1.000,-eur na obidve zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa skutočností tvrdených zo strany žalobcu istina samotných úverov dosahovala výšku 1.053,- eur na každú úverovú zmluvu s tým, že žalobca uhradil na každú z týchto úverových zmlúv sumu 590,49 eur úhradu. Do zaplatenia istín úverov tak žalobcovi zostala suma 2x 462,51 eur. Ku dňu vydania rozhodcovských rozsudkov jednotlivé nároky, ktoré boli priznané rozhodcovským rozsudkom rozhodcovským súdom predstavovali výšku 1.563,64 eur, teda nad rámec toho, na čo mal ešte žalovaný nárok, rozhodcovský súd priznal žalovanému sumu 1.101,13 eur na každú úverovú zmluvu. Súd prvej inštancie konštatoval, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi (žalobcovi) spočívajúcu v nezákonnom preplatení úverov a teda k strate finančných prostriedkov, čo nepochybne predstavuje jeden zo zásahov do sociálnej identity osoby, a uvedené považoval aj za rozhodujúce pre výšku finančného zadosťučinenia, ktoré nemôže mať iba symbolický charakter. Poukázal na to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia zo strany zákona treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú

tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu prvej inštancie ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, príp. sa ho nedopustí v takej intenzite. Súd prvej inštancie potom dospel k záveru, že suma vo výške 500,- eur plní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a že bude mať dostatočne satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale napriek svojej nepochybne slabšej ekonomickej a právnej situácii, ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu s ním a v neposlednom rade zohľadnil súd prvej inštancie aj sumy, o ktoré by sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil.

2.4. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP konštatujúc, že žalobca mal plný úspech vo veci. Poukázal na to, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu, preto žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému, avšak len z priznanej sumy. Mal za to, že žalobcu nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu; na druhej strane nemožno opomenúť ani fakt, že strany zámerne výšku sporu nadhodnotia, aby napr. odmena advokáta bola čo najvyššia a podobne. Vhodné riešenie potom videl v tom, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej).

3. Proti tomuto rozsudku, a to v časti výrokov I. a III., podal žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Napadnutému rozsudku vytýkal nesprávne právne posúdenie námietky premlčania, opätovne (ako v konaní pred súdom prvej inštancie) presadzujúc názor, že ustanovenia zákona č. 62/2020 Z. z. o neplynutí lehôt sa vzťahujú len na tie prípady, kedy v danom období od 27.03. 2020 do 30.04. 2020 a od 19.01. 2021 do 28.02. 2021 by mala skončiť premlčacia doba, t.j. aby kvôli opatreniam, resp. obmedzeniam v súvislosti s COVID-om nedošlo k tomu, že by nestihol podať v premlčacej dobe žalobu na súd. Netýka sa to však tých prípadov, keď premlčacia doba v uvedených obdobiach by sa nekončila a teda ak začala bežať premlčacia doba 03.07.2019, potom skončila 03.07.2022 a nemá na ňu žiaden vplyv neplynutie lehôt. V tomto kontexte poukázal na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/16/2022 zo dňa 07.07.2022 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoCsp/53/2022 zo dňa 28.09.2022. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil námietku premlčania aj z toho dôvodu, že pri jej posúdení sa bez riadneho a vecného odôvodnenia podľa žalovaného odklonil od právneho názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017. Žalovaný považuje za určitý paradox, kedy súd sa síce odvoláva aj na uvedené rozhodnutie, ale práve pri posudzovaní námietky premlčania tak nerobí ani na základe špecifického argumentu žalovaného. Najvyšší súd SR v uvedenom rozsudku skonštatoval, že podmienkou pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je žiadne predchádzajúce súdne rozhodnutie. Uvedené rozhodnutie, a tiež rozhodnutia jemu predchádzajúce (konkrétne rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/295/2014 a rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/471/2015) potom popierajú záver súdu o tom, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je možné uplatňovať až po právoplatnom skončení predchádzajúceho sporového konania, a to preto, lebo v uvedenom konaní si žalobcovia uplatňovali nárok na finančné zadosťučinenie priamo, popri iných nárokoch súvisiacich so spotrebiteľskom zmluvou, a teda bez toho, aby uplatneniu požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie predchádzalo iné konanie a jeho právoplatné skončenie. Uvedený právny názor a výklad k § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Najvyšší súd SR prijal v spore, v ktorom si žalobcovia (v postavení spotrebiteľov) uplatnili právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia súčasne s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Čiže Najvyšší súd SR, a ani súdy nižšieho stupňa, nezamietli žalobu spotrebiteľov o finančné zadosťučinenie (uplatňované spolu s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky) ako podanú predčasne preto, lebo by najskôr malo prebehnúť samostatné konanie o určenie neprijateľnej podmienky, a rozhodnutie o tom by sa muselo stať právoplatné a vykonateľné. Najvyšší súd SR už dal odpoveď na právnu otázku, že pre uplatnenie práva na primerané zadosťučinenie sa nevyžaduje žiadny iný spor, predchádzajúce konanie a podobne. Ak teda Najvyšší súd definoval podmienky, za ktorý možno uplatniť právo na primerané finančné zadosťučinenie a výslovne uviedol, že žiadny predchádzajúci spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom nemusí prebiehať, potom okamih kedy sa právo na primerané finančné zadosťučinenie „mohlo prvýkrát“ vykonať sa logicky nemôže viazať na skončenie nejakého konania. V takom prípade by predpokladom na jeho uplatnenie musel byť spor (prebiehajúci alebo skončený), a to

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí nielen že neuviedol, ale výslovne poprel nutnosť tejto podmienky. Žalovaný ma potom za to, že námietka premlčania bola preto uplatnená dôvodne.

3.1. Žalovaný napadol rozsudok aj z toho dôvodu, že tento neobsahuje žiadne konkrétne, vecné a preskúmateľné závery o výške zadosťučinenia 500,-Eur. Z napádaného rozsudku nevyplývajú ani skutkové dôvody a ani právne posúdenie, ktoré by konkretizovali úvahu konajúceho súdu o primeranosti tejto sumy. Žalovaný nepopiera tú skutočnosť, že výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu. Súdna prax však konštantne k rozhodovaniu o finančnom zadosťučinení vyžaduje, aby úvaha súdu sa opierala o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa podľa Najvyššieho súdu SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/25/2019) nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa. Súd v napádanom rozsudku ale žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ako dospel k sume 500,-eur. Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005 konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Krajský súd v Prešove vo svojej rozhodovacej praxi (napr. rozsudok sp. zn. 14Co91/2012) uviedol, že s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Žalobca žiadne skutočnosti netvrdil a ani z rozsudku takéto individuálne skutkové zistenia neuvádza. Žalovaný v konaní namietal, že žalovaný nárok čo do výšky nie je odôvodnený, preukázaný a nemá oporu ani v žiadnych konkrétnych skutočnostiach, ktoré by mohli takú sumu zdôvodniť. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Krajský súd v Žiline rozsudok v napadnutej časti zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu odmietol výklad žalovaného k otázke premlčania nároku poukazujúc na to, že uvádzaná právna úprava upravuje osobitne prípady premlčacích lehôt, ktorých koniec by mal pripadnúť na vyššie uvádzané časové úseky (viď písm. b) ustanovenia § 1 zákona č. 62/2020 Z. z.) a osobitne ostatné prípady, kedy plynutie premlčacích lehôt spadalo do vyššie uvádzaných období ale ich koniec mal pripadnúť na obdobie mimo daných časových úsekov (viď písm. a) ustanovenia § 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej choroby COVID-19 v justícii). Tieto tvrdenia vyplývajú priamo z dikcie zákona, a v konečnom dôsledku aj z obsahu samotného podania žalovaného, ktorý okrem iného poukazuje na ustanovenie § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z., v zmysle ktorého: „Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú. Z dikcie citovaného zákona tak vyplýva jednoduché pravidlo, podľa ktorého akékoľvek premlčacie doby v rozhodnej dobe neplynú. Zákonodarcu pritom neustanovuje žiadne ďalšie podmienky, ktoré by bližšie špecifikovali určitý okruh premlčacích lehôt, ktorých sa daná právna úprava dotýka. Teda z uvedeného je možné vyvodiť záver, že akékoľvek premlčacie doby vo vyššie špecifikovaných časových obdobiach neplynuli. Pokiaľ žalovaný na podporu svojich tvrdení poukazoval na právny názor obsiahnutý v rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 07.07.2022 v konaní vedenom pod sp. zn. 43CoCsp/16/2022, tento záver je evidentne nesprávny, nakoľko konajúce súdy sa v prevažnej väčšine prípadov pri posudzovaní predmetnej právnej otázky prikláňajú práve k tvrdeniam žalobcu, teda k tomu, že (akékoľvek) premlčacie doby vo vyššie špecifikovaných časových obdobiach neplynuli, a to bez ohľadu na to, kedy mal nastať ich koniec. Uvádzanú súdnu prax žalobca prezentuje hneď niekoľkými rozhodnutiami súdov (okrem rozhodnutí, na ktoré poukázal v predchádzajúcich písomných podaniach), a to rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/95/2022 zo dňa 19.10.2022, ako aj rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoCsp/8/2022 zo dňa 24.08.2022 (ktorým bolo prekonané rozhodnutie, na ktoré poukazoval žalovaný, keď krajský súd zmenil svoj právny názor na danú právnu otázku a v súčasnosti túto posudzuje v súlade s právnym názorom žalobcu). Žalobca opätovne (ako v provinštančnom konaní) poukázal na to, že predmetná otázka už bola aj predmetom prieskumu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to v uznesení sp. zn. 7Sk/3/2021 zo dňa 04.05.2021. S ohľadom na vyššie uvádzané nepovažuje svoj nárok za premlčaný, nakoľko v čase od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v čase od 19.01.2021 do 28.02.2021 premlčacia doba neplynula, tak ako to vyplýva z príslušných ustanovení zákona č. 62/2020 Z. z.

4.1. K tvrdeniam odvolateľa o nutnosti vzniku ujmy a potrebe vysvetlenia, „za čo konkrétne sa primerané finančné zadosťučinenie ako satisfakcia má priznať“ žalobca uviedol, že primerané finančné

zadosťučinenie sa má priznať za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Ak by zákon vyžadoval iné podmienky vzniku nároku (napr. existenciu ujmy na strane spotrebiteľa ako to deklaruje žalovaný), tak by ich súd skúmal. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že zo strany spotrebiteľa právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva zo splnenia všetkých podmienok na priznanie žalobou požadovaného nároku zo strany súdu v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa: 1. žalobca musí mať postavenie spotrebiteľa - bolo jasne preukázané, že žalobca v predmetnom prípade toto postavenie má, 2. zo strany porušiteľa došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa, 3. spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde, 4. právo na primerané finančné zadosťučinenie mu prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. V tomto kontexte žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, rozsudok Krajského súdu Prešove sp. zn. 3Co/56/2019 zo dňa 11.06.2019, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/127/2013 zo dňa 26.03.2015. Z uvedeného je podľa žalobcu zrejmé, že v prejednávanom prípade došlo k naplneniu všetkých predpokladov pre prijatie záveru o základe tohto nároku, z čoho vyplýva dôvodnosť uplatneného nároku.

4.2. Pokiaľ ide o samotnú výšku priznaného nároku, žalobca uviedol, že skúmanie primeranosti alebo neprimeranosti nároku na primerané finančné zadosťučinenie je dané výlučne do kompetencie súdu, kde vyjadrenia strán majú už len podporný charakter. Je tomu tak preto, lebo k samotnej výške primeraného finančného zadosťučinenia zákon nestanovuje žiadne osobitné kritériá, teda jediným kritériom pre jej posúdenie je primeranosť. Vzhľadom na to, že iné kritériá zákonodarca v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. nestanovil, k výške primeraného finančného zadosťučinenia nie je možné pristúpiť osobitným špecifickým výpočtom, ako sa zrejme mylne domnieva žalovaný v odvolaní. Nad rámec uvedeného žalobca vo svojich písomných vyjadreniach načrtnol spôsob, akým dospel k uvedenej sume, a to s prihliadnutím na jediné podstatné kritérium pre jej určenie a to kritérium „primeranosti“ vo vzťahu k porušeniu práv spotrebiteľa a povinností veriteľa, aj keď indicie, ktoré spotrebiteľa viedli k stanoveniu výšky primeraného finančného zadosťučinenia ak také sú, majú s prihliadnutím na už uvedené iba podporný charakter bez osobitného významu. Žalobca, ako ani konajúci súd preto nemohol označiť „konkrétne skutočnosti“, ktoré ho viedli k určeniu výšky priznaného nároku, nakoľko konkrétne skutočnosti neexistujú a sú s ohľadom na všeobecnosť pojmu „primerané“ pojmovovo vylúčené. Neuvádza ich ani súd v obdobných konaniach po vykonaní a skončení dokazovania práve z dôvodu, že kategória primeranosti je subjektívnou kategóriou, ku ktorej dospeje súd na základe jedinej objektívnej skutočnosti, ktorou je porušenie práva alebo povinnosti, ktorú však nie je možné osobitne vypočítať. Uvedené vyplýva z povahy pojmu „primeranosť“. Rovnako neexistujú iné dôkazy (než tie na ktoré žalobca odkázal) ktoré by „primeranosť“ preukazovali, a preto o jej výške rozhoduje na základe voľnej úvahy súd s prihliadnutím na návrh žalobcu. Zároveň podľa názoru žalobcu vzhľadom na dikciu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa v otázke odôvodnenia rozhodnutia smerujúceho k výške primeraného finančného zadosťučinenia postačuje, ak súd záverom konštatuje, že takúto výšku považuje vzhľadom na okolnosti prípadu za primeranú, iné odôvodnenie by prakticky ani nebolo možné a účelné vzhľadom na koncept primeraného finančného zadosťučinenia v ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Poukázal na rozhodovaciu prax iných súdov, a to rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoCsp/36/2020 zo dňa 19.10.2020. Aj na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 kritériom pre jej stanovenie môže byť napríklad výška bezdôvodného obohatenia veriteľa na úkor spotrebiteľa alebo výška sumy o ktorú sa chcel obohatiť veriteľ na úkor spotrebiteľa. V niektorých rozhodnutiach súdy spotrebiteľom za obdobných okolností priznávali ďaleko vyššiu hodnotu primeraného finančného zadosťučinenia, akú si podanou žalobou uplatňuje žalobca, v niektorých prípadoch dokonca totožnú so samotnou výškou bezdôvodného obohatenia, či výškou sumy o ktorú sa neoprávnene veriteľ snažil obohatiť na úkor spotrebiteľa (teda 100 % toho, o čo sa veriteľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo snažil obohatiť), napríklad v rozhodnutiach Krajského súdu Prešov vydaných v konaniach vedených pod sp. zn. 3Co/53/2016, pod sp. zn. 6Co/104/2017, pod sp. zn. 7Co/23/2017, pod sp. zn. 19Co/30/2018, pod sp. zn. 7Co/49/2018 a pod sp. zn. 21Co/31/2018. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti je zrejmé, že v prejednávanom prípade vo veci konajúci súd dospel k správny právny záverom, keď vo svojom rozhodnutí konštatoval splnenie všetkých predpokladov pre priznanie nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume priznanej napádaným rozhodnutím súdu prvého stupňa. Preto navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa v napádanom rozsahu ako vecne správne a priznal žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie na základe podaného odvolania žalovaným v rozsahu danom § 379 CSP a § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku I. a súvisiacom výroku III. o práve na náhradu trov konania potvrdil ako vecne správny. Výrok II. rozsudku, ktorý nebol odvolaním napadnutý, ponechal nedotknutý.

6. Odvolateľ v odvolaní vzhľadom na obsah odvolania a charakter odvolacích námietok namietal nepreskúmateľnosť a neodôvodnenosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, nesprávnosť zisteného skutkového stavu, ako aj jeho právneho posúdenia. Krajský súd posúdil relevantnosť týchto konkrétnych odvolacích dôvodov, teda to, či súd prvej inštancie na správne a v úplnosti zistený skutkový stav aplikoval príslušné právne predpisy, a či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument sporovej strany, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

7. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - žalovaný, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre právne posúdenie veci a po vykonaní dokazovania v potrebnom rozsahu dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto nemožno považovať za rozporné s požiadavkou vyplývajúcou z práva na spravodlivý proces, keďže je z neho zreteľné, z akého skutkového stavu súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, o aké ustanovenia právnych predpisov sa jeho rozhodnutie opieralo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované. Odvolací súd pritom konštatuje, že iba samotná nespokojnosť sporovej strany (v tomto prípade žalovaného) s právnym názorom vysloveným súdom nezakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Vzhľadom na vvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP nie je daný.

8. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že vada predpokladaná v § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je vadou skutkovou. Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, v hodnotení dôkazov nie je logický rozpor, a aj z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Odvolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre právne posúdenie predmetnej sporovej veci a meritórne rozhodnutie súdu. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP <., majúci za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno súdu prvej inštancie v tomto smere nič vyčítať. Odvolací súd v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných

prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP preto nie je daný.

9. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. V prejednávanvej veci má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval ustanovenia § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z.z., ako aj § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní neuviedol také právne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia. Konkrétne k odvolacím námietkam žalovaného a na doplnenie a potvrdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza nasledovné:

10. V prejednávanvej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie len jediného predpokladu, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tu existuje možnosť vzniku takej ujmy. Je teda bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (spotrebiteľ teda nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv). V tomto kontexte niet pochybností, že žalobca si ako spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie svojich práv voči žalovanému ako dodávateľovi v dvoch súdnych konaniach, keď porušenie zákona zo strany dodávateľa bolo judikované v prípade obidvoch zmluvných vzťahov, a teda splnil podmienky pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Je nepochybné, že žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojich práv, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

11. Žalovaný primárne namietal, že časť nároku uplatneného žalobcom (opierajúca sa o zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. 47/07/18 dňa 20.11.2018 rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 15Csp/21/2019 zo dňa 12.06.2019, právoplatným dňa 25.07.2019) je premlčaná, pričom súd prvej inštancie ním vznesenú námietku premlčania nesprávne vyhodnotil ako nedôvodnú. Odvolací súd nesprávnosť posúdenia námietky premlčania zo strany prvoinštančného súdu nevzhladol, stotožňujúc sa v plnej miere s jeho právnym posúdením, ako aj odôvodnením rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu zákon č. 62/2020 Z. z. v ustanoveniach § 1 a § 8 jasne a bez výnimiek prerušil plynutie lehôt ustanovených právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde (takouto je nepochybné v zmysle dvoch základných kódexov súkromného práva - Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka aj premlčacia doba), a to na obdobie odo dňa jeho účinnosti 27.03.2020 do 30.04.2020 (35 dní) a následne odo dňa 19.01.2021 do 28.02.2021 (41 dní). Odvolací súd potom v zhode so záverom súdu prvej inštancie konštatuje, že premlčacia doba v prejednávanom prípade s ohľadom na konanie vedené na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15Csp/21/2019 začala plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia (t.j. dňa 25.07.2019) a zohľadňujúc prerušenie jej plynutia na 76 dní (vo vyššie špecifikovaných obdobiach) by uplynula najskôr dňa 09.10.2022. Keďže žaloba žalobcu bola na súde podaná dňa 16.09.2019, správny je záver okresného súdu, že bola podaná včas a nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalovanom namietanej časti nemožno považovať za premlčaný. Odvolací súd na tomto mieste vyslovuje záver, že zákon č. 62/2020 Z. z., ktorým sa zaviedlo spočívanie (neplynutie) hmotnoprávných lehôt po zákonom určenú dobu, sa nevzťahuje len na lehoty, ktorých koniec by pripadal do rozhodných období, ale na akékoľvek lehoty, ktoré v danom období uplynuli, keďže dikcia zákona je jasná a jednoznačná, nepripúšťajúca výklad prezentovaný odvolateľom. Aj v zmysle dôvodovej správy k ust. § 1 zákona č. 62/2020 Z. z. navrhované

opatrenie malo za cieľ v písmene a) dočasne zabezpečiť to, že premlčacie a prekluzívne lehoty nebudú o konca apríla 2020 plynúť a v písmene b) navrátiť premlčacie a prekluzívne lehoty, ktoré uplynuli v čase od 12. marca 2020 do dňa účinnosti zákona, t. j. v čase od vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky podľa zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Dotknuté ustanovenie tak predstavuje zákonný dôvod spočívania (neplynutia) premlčacej doby v období od nadobudnutia účinnosti zákona č. 62/2020 Z. z., t. j. odo dňa 27.03.2020 vrátane do dňa 30.04.2020 vrátane (t. j. počas doby 35 dní). Rovnako tomu bolo podľa ust. § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z., ktoré predstavovalo zákonný dôvod spočívania (neplynutia) premlčacej doby v období od nadobudnutia účinnosti zákona č. 9/2021 Z. z., t. j. odo dňa 19.01.2021 vrátane do dňa 28.02.2021 vrátane (t. j. počas doby 41 dní).

12. Pokiaľ žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že začiatok plynutia premlčacej doby nemožno viazať na právoplatnosť rozhodnutia súdu o zrušení rozhodcovského rozsudku, pretože aj podľa Najvyššieho súdu SR (rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/127/2017) podmienkou pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je žiadne predchádzajúce súdne konanie, ani s touto argumentáciou sa odvolací súd nestotožnil. Primárne odvolací súd poukazuje na to, že v uvedenom rozhodnutí sa Najvyšší súd SR ani nezaoberal otázkou počiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k nároku na primerané finančné zadosťučinenie, ale zaoberal sa (okrem iného) otázkou dôvodnosti/prípustnosti žaloby o nároku na primerané finančné zadosťučinenie. V intenciách uvádzaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR pod „úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti“ (ako podmienky úspešnosti žaloby o uvedenom nároku) v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je treba rozumieť, že súd v prospech spotrebiteľa judikuje konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti (môže ísť napr. o nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve...). V tam uvedenom prípade sa žalobca žalobou popri vyslovení porušenia práva súčasne domáhal zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia. Z uvedeného vyplýva záver, že ak zákonom stanovenou podmienkou, aby si spotrebiteľ mohol uplatniť primerané finančné zadosťučinenie, je úspešné uplatnenie porušenia jeho práv, potom musí existovať rozhodnutie, ktoré v prospech spotrebiteľa takéto porušenie deklaruje. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie preto nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká až po tom, čo zo strany spotrebiteľa došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, nakoľko či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia, ktoré toto porušenie deklaruje.

12.1. Uvedené „porušenie práva spotrebiteľa“ je pritom možné podľa názoru odvolacieho súdu judikovať aj v rámci osobitného konania, ktoré spotrebiteľ iniciuje, a ktoré predznamenáva (v prípade úspechu spotrebiteľa) jeho nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný v podanom odvolaní poukazoval práve na prípad (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo127/2017), kedy spotrebiteľia v postavení žalobcov iniciovali konanie na súde, v ktorom sa domáhali jednak určenia porušenia ich práv dodávateľom, jednak určenia neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky, ako aj primeraného finančného zadosťučinenia. Súd im priznal primerané finančné zadosťučinenie práve s ohľadom na vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky (priamo iným súdnym výrokom v tom istom rozhodnutí), avšak samotný určovací návrh zamietol s poukazom na neexistenciu naliehavého právneho záujmu na takom určení. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ Najvyšší súd SR v danom prípade vyslovil právny záver, že „pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami vedený spor zo spotrebiteľskej zmluvy...“, tento záver nemožno vykladať v tom zmysle, že spotrebiteľ sa môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia bez toho, aby súd v prospech spotrebiteľa judikoval konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti. Žalovaný uvedenú vetu (vyslovenú v konkrétnej veci) vykladá príliš extenzívne a izolovane od ďalšieho odôvodnenia a zjavne účelovo ju vzťahuje aj na prejednávany prípad, a to bez pochopenia kontextu a rozhodnutia ako celku, vychádzajúceho z určitých konkrétnych skutkových okolností.

12.1.1. V prejednávanej právnej veci je situácia navyše iná. V posudzovanom prípade spočíva porušenie práva žalobcu ako spotrebiteľa v uplatnení nároku veriteľa voči spotrebiteľovi v rozhodcovskom konaní a následnom vydaní rozhodcovských rozsudkov (ktoré, aby nenastali ich účinky, bolo potrebné súdnym rozhodnutím zrušiť) a práve rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku je tým „úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti“. Žalobca teda porušenie svojich práv vyvodzuje práve z rozsudkov súdu, ktorými boli zrušené rozhodcovské rozsudky ako potenciálne exekučné tituly vydané proti nemu. V danom prípade, keďže žalovaný dosiahol proti žalobcovi ako spotrebiteľovi vydanie

rozhodcovských rozsudkov, žalobca (ktorý nesúhlasil s povinnosťou plniť na základe rozhodcovských rozsudkov) sa musel obrátiť na súd so žalobami o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pokiaľ by so svojimi žalobami nebol úspešný, nevznikol by mu ani nárok požadovať primerané finančné zadostučinenie, a práve naopak, bol by povinný plniť žalobcovi na základe týchto exekučných titulov. Je potom nepochybné, že žalobca musel primárne viesť spor o zrušenie rozhodcovského rozsudku a uvedené by nebolo možné vyriešiť v konaní o priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Preto pokiaľ mu bolo v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovené, t.j. úspešne uplatnil na súde porušenie svojich práv ako spotrebiteľa voči dodávateľovi ako druhej zmluvnej strane, je potrebné konštatovať, že „úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti“ je potom potrebné viazať práve na moment právoplatnosti súdnych rozhodnutí, z ktorých žalobca odvodzuje svoj nárok na primerané finančné zadostučinenie.

12.2. V prejednávanej veci potom má odvolací súd za to, že až po rozhodnutí súdu (momentom jeho právoplatnosti) si spotrebiteľ mohol (v zmysle doktríny „actio nata“) uplatniť nárok podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, a preto niet dôvodu (v tejto konkrétnej veci) neodvítajť premlčaciu dobu od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo vyslovené porušenie práv žalobcu žalovaným.

13. Žalovaný v podanom odvolaní napadol rozsudok súdu prvej inštancie aj z toho dôvodu, že tento podľa neho neobsahuje žiadne konkrétne, vecné a preskúmateľné závery o výške priznaného zadostučinenia 500,-Eur, teda že súd v napádanom rozsudku žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ako dospel k sume priznaného finančného zadostučinenia. S uvedenou argumentáciou nemohol odvolací súd súhlasiť. K otázke výšky primeraného finančného zadostučinenia odvolací súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, napr. intenzita a časové trvanie závadného konania, okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Priznané finančné zadostučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, na jednej strane má byť satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť, na druhej strane predstavuje sankciu postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil, resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Je zrejmé, že ak dodávateľovi nehrozí adekvátne sankcia, neoplatí sa mu sa z finančného hľadiska dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nedošlo by k naplneniu preventívnej funkcie inštitútu primeraného finančného zadostučinenia. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Žalobca aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veciach vedených na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15Csp/21/2019 a 18Csp/11/2019, v ktorých spochybňoval dôvodnosť žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, bol nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do právoplatného skončenia toho-ktorého konania. Prítom je zrejmé, že ak by sa žalobca nebol domáhal súdnej ochrany, žalovaný na podklade rozhodcovských rozsudkov by sa bol obohatil o nepomerne vyššiu sumu, na ktorú vzhľadom na zrušenie rozhodcovských rozsudkov ako potenciálnych exekučných titulov nemal nárok. Bol to práve žalovaný, kto tento stav vyvolal, ktorý sa snažil na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť, do zmluvy o úvere naformuloval neprijateľné zmluvné podmienky, v resp. v zmluve o úvere neuviedol zákonom stanovené a obligatórne vyžadované náležitosti.

13.1. Z napadnutého rozsudku prítom jasne vyplýva, že výšku primeraného zadostučinenia súd odvíjal tak z intenzity porušenia práva spotrebiteľa spočívajúceho v nezákonnom preplatení úverov (teda z potenciality zásahu do sociálnej identity a majetkovej sféry spotrebiteľa), vzal na zreteľ satisfakčnú funkciu zadostučinenia (spočívajúcu v „odmene“ spotrebiteľa, ktorý sa nepodrobil nekalému konaniu a pustil sa do sporu s ekonomicky a právne silnejším súperom), ale aj jeho sankčnú a odradzujúcu funkciu pre dodávateľa (ktorý sa chcel bezdôvodne obohatiť o sumu niekoľkonásobne prevyšujúcu priznané finančné zadostučinenie a domáha sa plnenia z obdobných zmlúv voči iným spotrebiteľom), pričom aj z tohto pohľadu sa suma priznaná žalobcovi javí ako primeraná. Odôvodnenie priznanej výšky finančného zadostučinenia preto považoval odvolací súd za dostatočne presvedčivé. V danom prípade súd prvej inštancie zohľadnil závažnosť porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý sa musel aktívne brániť proti povinnosti plniť žalovanému nároky z dvoch zmluvných vzťahov priznaných v rozhodcovskom konaní v rozpore so zákonom žalobou na súde, t.j. iniciovať konanie proti silnejšiemu dodávateľovi, ako

aj sumu, o ktorú by sa žalovaný bezdôvodne obohatil, pokiaľ by sa spotrebiteľ nebránil, t.j. zohľadnil majetkovú ujmu, ktorá spotrebiteľovi núteným výkonom rozhodcovských rozsudkov hrozila. Zároveň má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie vzal do úvahy aj skutočnosť, aby priznanie finančného zadosťučinenia nebolo len nástrojom bezdôvodného majetkového obohacovania žalobcu, keď mu nepriznal nárok v plnej žalovanej výške, ale len v rozsahu polovice, t.j. sumy 500,-Eur. Úvaha súdu prvej inštancie sa potom nejaví ako arbitrárna a je logicky zdôvodniteľná. Súd prvej inštancie potom nijako neprekročil rámec voľnej úvahy, pokiaľ za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, považoval finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur tak, ako to priznal a odôvodnil v napadnutom rozsudku.

13.2. V nadväznosti na uvedené má aj odvolací súd za to, že suma 500,-Eur ako finančné zadosťučinenie zohľadňuje skutkové okolnosti tejto konkrétnej veci a je pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobcu ako spotrebiteľa vhodná (primeraná) a zároveň bude pôsobiť preventívne na žalovaného, aby sa v budúcnosti vyvaroval ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Súdom priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia 500,- eur je nižšia ako žalovaným požadovaná a rozhodcovským súdom priznaná suma, o ktorú sa chcel žalovaný obohatiť. Finančné zadosťučinenie v takto priznanej výške je satisfakciou žalobcovi a vyrovnaním ujmy, ktorá mu hrozila konaním žalovaného a zároveň napĺňa aj charakter primeranej sankcie postihujúcej žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv konal v rozpore s povinnosťami uloženými zákonom.

14. Vzhľadom na všetky vyššie uvádzané dôvody odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak čo do veci samej, ako aj čo do výroku o náhrade trov konania, ktorý rovnako vykazuje znaky vecne správneho rozhodnutia. Treba súhlasiť s názorom okresného súdu, že aj keď Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej v ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, uvedené neznamena, aby nová právna úprava vylučovala osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od úvahy súdu. V danom prípade predmetom konania bol nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie, výška uplatňovaného nároku teda bez akýchkoľvek pochybností závisela od úvahy súdu. Nárok na náhradu trov konania patrí v zmysle § 255 ods. 1 CSP žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech v celom rozsahu, pretože výška priznaného nároku závisela od úvahy súdu. Súd vychádzal zo zásady úspechu zakotvenej v § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorej súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. Žalobca bol úspešný v konaní, keďže mu súd priznal nárok, ktorý závisel od úvahy súdu. Žalobca bol teda úspešný v základe nároku, keďže priznanie primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby práve súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu.

15. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech v plnom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným rozhodnutím.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)